

โครงการสมดุลงานชีวิตสันทักกับครอบครัว

๑. หลักการและเหตุผล

สถานการณ์ความอบอุ่นของครอบครัวไทยในปัจจุบัน อยู่ชั้นที่ยังต้องได้รับการพัฒนา จากรายงานสถานการณ์ประชากรไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ ของกองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย (UNFPA Thailand) สำนักงานงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แสดงให้เห็นว่า ปัจจุบันครอบครัวในประเทศไทยมีความหลากหลายมากขึ้น และองค์ประกอบของครอบครัวเดี่ยวแบบพ่อ-แม่-ลูก ไม่ใช่รูปแบบหลักของสังคมอีกต่อไป แต่ครอบครัวสามรุ่นในครอบครัวเดี่ยว (ปู่ย่า/ตายาย ลูก หลาน) คือรูปแบบครอบครัวซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๖ อันดับ ๒ คือ ครอบครัวแบบพ่อ-แม่-ลูก คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๖ อันดับ ๓ คือ คู่สามี-ภรรยา ที่ไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๒ อันดับ ๔ คือ ครอบครัวที่อยู่คนเดียว คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๙ อันดับ ๕ คือ ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว คิดเป็นร้อยละ ๗.๑ อันดับ ๖ คือ ครอบครัวข้ามรุ่น คิดเป็นร้อยละ ๒.๑ และอันดับสุดท้าย คือ ครอบครัวที่ไม่ใช่ญาติ คิดเป็นร้อยละ ๐.๖ ความอบอุ่นในครอบครัวไทยแบบดั้งเดิม คือพ่อ-แม่-ลูกลดลง ถูกแทนที่ด้วยลักษณะของครอบครัวที่มีความหลากหลายในปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลมาจากหลายปัจจัย อาทิ การหย่าร้าง ความสมัครใจที่ไม่ต้องการมีลูก การมีบุตรยาก ความอิสระของความรักในเพศเดียวกัน

ปัญหาความอบอุ่นของครอบครัว มีที่มาจากโครงสร้างครอบครัวที่เปลี่ยนแปลงทำให้ครอบครัวขาดความเข้มแข็งและความอบอุ่น และมีแนวโน้มจะรุนแรงมากขึ้น จากนโยบายรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น การพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ ที่จะเป็นตัวเร่งให้ประชากรวัยแรงงานเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม และสังคมเมืองอย่างเต็มรูปแบบ มุ่งการทำงานอย่างเข้มข้น จนทำให้มีความเสี่ยงในการรักษาสมดุลของความอบอุ่นในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย ๓ มิติ (อ้างอิงจาก ดัชนีความอบอุ่นครอบครัว พัฒนาโดย สมาคมครอบครัวศึกษาแห่งประเทศไทย) ได้แก่ มิติสัมพันธ์ภาพในครอบครัว มิติบทบาทหน้าที่ของครอบครัวในการดูแลสมาชิกบ้านปลอดอบายมุข และมิติการพึ่งพาตนเอง มีรายได้ มีการออม ภาระหนี้สินครัวเรือนลดลง อีกทั้งการจัดการกับปัญหานี้ขาดการบูรณาการระหว่างภาคส่วนต่างๆ ทั้ง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และเมื่อรัฐบาลของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) และมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นชอบทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และมีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นแผนงาน/โครงการในช่วง ๕ ปี ซึ่งเป็นที่มาของ การจัดทำแผนบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย โดยมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพพุนมนุษย์ เป้าหมายที่ ๒ คนในสังคมทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น โดยศูนย์

คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ โครงการองค์กรซื้อตรง ซึ่งมุ่งพัฒนาวัยแรงงานให้มีคุณธรรมนำไปสู่การสร้างครอบครัวที่อบอุ่น

ดังนั้น เพื่อสานต่อนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยด้วยฐานองค์ความรู้ความเชี่ยวชาญของศูนย์คุณธรรมและภาคีเครือข่าย ในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ จึงเห็นสมควรในการดำเนินโครงการ “สมดุลงานดีกับครอบครัว” โดยดำเนินการพัฒนาและจัดหลักสูตรการเรียนรู้ภายใต้การออกแบบหลักสูตรที่พัฒนาบนพื้นฐานมิติทั้งของดัชนีความอบอุ่นครอบครัว ให้กับวัยแรงงานที่ทำงานในเขตอุตสาหกรรม และเขตเมือง

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนา วัยแรงงาน ให้เข้าใจถึงวิธีการสร้างสมดุลงานดีตามมิติความอบอุ่นของครอบครัว
๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความอบอุ่นให้กับครอบครัวในพื้นที่เขตอุตสาหกรรม และเขตเมือง

๓. ระยะเวลาดำเนินโครงการ

วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑

๔. พื้นที่ดำเนินโครงการ

พื้นที่อุตสาหกรรมภาคตะวันออก

๕. กลุ่มเป้าหมาย

วัยแรงงาน ในเขตพื้นที่อุตสาหกรรมภาคตะวันออก และเขตพื้นที่อื่นๆ

๖. ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ

ขั้นตอน/วิธีดำเนินการ	ดำเนินการ ในไตรมาส (✓)				เป้าหมาย (เช่น ใคร จำนวน ครั้ง เรื่อง ฯลฯ)	ดำเนินการในพื้นที่ (✓)	
	๑	๒	๓	๔		ส่วนกลาง	ภูมิภาค
๑. ประชุมหารือและพัฒนาหลักสูตร “สมดุลงานชีวิตสนิทกับครอบครัว” ร่วมกับ สมาพันธ์แรงงานเครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และโลหะแห่งประเทศไทย	✓	✓			จัดประชุม ๔ ครั้ง	✓	
๒. ประชาสัมพันธ์โครงการฯ ผ่านช่องทางของเครือข่ายสถานประกอบการภาคตะวันออก		✓				✓	
๓. ดำเนินการ จัดหลักสูตร “สมดุลงานชีวิตสนิทกับครอบครัว”	✓	✓	✓		จำนวน ๓ รุ่น (ระยะเวลา ๒ วัน ๑ คืน)		✓

๗. ผลผลิต ผลลัพธ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
๑. เป้าหมายเชิงปริมาณ	
๑. วิทยากรที่มีความพร้อม ทั้งด้าน ทักษะ ทักษะ และความรู้ในวิธีการสร้างสมดุชีวิตตามมิติความอบอุ่นของครอบครัว	๓๐๐ คน
๒. ฐานข้อมูลวิทยากรที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ	๑ ชุด
๒. เป้าหมายเชิงคุณภาพ	
๑. ดัชนีวัดความอบอุ่นครอบครัว	ร้อยละ ๗๐

ผลผลิต

๑. หลักสูตรการเรียนรู้ “สมดุชีวิตสนิทกับครอบครัว”
๒. ฐานข้อมูลวิทยากรที่มีความพร้อม ทั้งด้าน ทักษะ ทักษะ และความรู้ในวิธีการสร้างสมดุชีวิตตามมิติความอบอุ่นของครอบครัว ๓๐๐ คน

ผลลัพธ์

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพร้อมในการสร้างสมดุชีวิตตามมิติความอบอุ่นของครอบครัว
๒. ครอบครัวของผู้เข้าร่วมโครงการมีความเข้มแข็งและความอบอุ่น

๘. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการ มีความพร้อม ทั้งด้าน ทักษะ ทักษะ และความรู้ในการสร้างสมดุชีวิตตามมิติความอบอุ่นของครอบครัว
๒. ครอบครัวของผู้เข้าร่วมโครงการมีความเข้มแข็งและความอบอุ่น

